

Naturskyddsföreningen
Västerås

Västerås Natur

Foto: Moa Olivensjö

Höst- och vinterprogram 2023 - 2024

Ordföranden har ordet

Det är med spänning och ära jag tagit på mig uppdraget att bli ny ordförande för Västeråskretsen. Tack vare hjälpsamma styrelsemedlemmar och goda råd från Bengt Jönsson så har övergången gått smidigt. Ett stort tack till er.

När jag skriver dessa ord är det början av maj och våren är i antågande med stormsteg. Det spirar i trädknoppar och humledrottningarna letar mat bland sälj och krokusar. Lusten att ge sig ut i naturen bara för att njuta ökar för var dag. Ljusets återkomst och värme gör att fler människor letar sig ut till uteserveringar, tar promenader i skogen eller hänger i sina trädgårdar. Hur lite jag än vill tänka på höst och vinter redan nu så är planeringen för våra aktiviteter under den tiden i full gång. Programmet du håller i din hand innehåller en hel del nyheter mot föregående år. Vår årliga svamputflykt och utflykt till Hjälstaviken är kvar men nytt är bland annat ett besök till en återskapad våtmark i Sagåns avrinningsområde samt en aktivitet där vi får lära oss att spåra vilda djur

i vintermiljö. Missa inte heller föreläsningen där länsstyrelsens klimathandläggare kommer och pratar om hur vi kan arbeta med klimatanpassning i Västmanland. Även föreläsningen/uppföljningen om "Giftfri förskola/skola" är något jag personligen ser fram emot lite extra. Mer information hittar du på nästa sida. Håll gärna koll på vår hemsida och Facebook-sida också då det ibland sker ändringar gällande tid och plats.

Västeråskretsen har nyligen börjat arbeta med arbetsgrupper inom olika områden. Se mer på sida fyra. Skulle du vilja engagera dig mer lokalt och för miljön? Vi välkomnar varmt medlemmar som vill hjälpa till eller som har nya bra idéer. Tveka inte att höra av er till någon i styrelsen!

Önskar er allt gott kära Västeråsmedlemmar.

Moa Olivensjö, ordförande Västeråskretsen

Program augusti 2023 - februari 2024

Lördag 12 augusti och söndag 27 augusti

Lieslätter på Vallby friluftsmuseum

Naturskyddsföreningen hjälper Vallby friluftsmuseum att sköta en äng under våren och sommaren. I augusti är det dags att slå ängen. Redskap finns, men ta gärna med din favorit. Se mer på sista sidan.

Tid: 10.00 - 16.00.

Anmälan: Om du har tid att hjälpa till en längre stund så får du gärna anmäla dig till: anmalan.nf.vasteras@gmail.com Ange Slätter på Vallby i ämnesraden.

Plats: Vallby friluftsmuseum, norra delen, se skyltar från Lanthandeln.

Ledare: Ulla Fåhraeus, Museibonde, Bertil Svensson Naturskyddsföreningen.

Kontakt: Bertil Svensson, 073-641 27 44.

Medarrangör: Vallby friluftsmuseum.

Söndag 27 augusti

Gröna Västerås

Plats: Vallby friluftsmuseum. För mer information se hemsidan och Facebook.

Lördag 2 september

Svamputflykt

Vi beger oss till en rikt givande (förhoppningsvis), särskilt utvald svampskog. Svampsektionens experter guidar oss i svamparnas värld. Delikatess, ätlig, oätlig eller supergiftig? Kläder efter väder, ta med matsäck och en svampbok om du har.

Tid: 10.00, beräkna ca 4 timmar.

Plats: Samling vid ABB Arena Nord (ishockeyhallen), Rocklunda.

Ledare: Berit Rodling Martinsson, Boris Klanger, NF Västmanlands svampsektion, m.fl.

Kontakt: Gunnar Rosén 076-787 85 98, Ingrid Åkerman.

Lördag 16 september

Slättergille!

Vi slår Poängen som vi fagade i april och annat vi hinner med. Ta med egen matsäck.

Tid: 10.00 - 13.00.

Plats: Badelunda kyrkskola, mitt emot kyrkan.

Kontakt: Bertil Svensson, 073-641 27 44.

Medarrangör: Badelunda Hembygdsförening

Måndag 18 september

Tranor och gäss vid Hjälstaviken

Tusentals tranor och stora flockar av vitkindad gås och grågås flyger in vid skymningen. Ta gärna med matsäck. Varma kläder, tänk på att kvällen kan bli kylig.

Tid: 17.45 - 20.00.

Samling: Vid Hälla parkering kl. 17.00 (för gemensam färd /samåkning) eller vid Hårby parkeringen (söder Hjälstå by) ca: 17.45.

Ledare: Bengt Jönsson, 070-290 40 20.

Anmälan senast 15 september: anmalan.nf.vasteras@gmail.com Ange Hjälstaviken i ämnesraden.

Lördag 23 september

Guidning bland naturvårdsarter

Jacob Rudhe Naturvårdshandläggare på Länsstyrelsen guidar oss i Östringby Naturreservat som ligger i Svartådalen norr om Svanå. Naturvårdsarter är extra skyddsvärda, antingen genom att själva vara av särskild vikt eller genom att peka på viktiga naturtyper. Skogen har tydliga naturskogsdrag, varierad åldersstruktur och täthet, gamla träd och död ved. Här kan vi se intressanta kärlväxter, svampar, lavar och mossor. Ta med fika!

Tid: 09.00 - 13.00.

Plats: Samling vid ABB Arena Nord (ishockeyhallen) för samåkning, Rocklunda

Kontakt: Bertil Svensson, 073-641 27 44.

Anmälan senast 28/9: anmalan.nf.vasteras@gmail.com Ange Östringby i ämnesraden.

*Glöm ej matsäck
på våra utflykter!*

Söndag 24 september

Natursnokarträff på Björnön

Höst i naturen! Vi letar svampar, tittar i luppur och leker. Ta med matsäck. Ålder 3-10 år. Barnen är välkomna tillsammans med en ansvarig vuxen.

Tid: 11.00 - ca 13.00.

Plats: P-platsen mittemot Björnögården.

Klädsel: Oömma kläder efter väder.

Ledare: Ingrid Åkerman, Bertil Svensson, Anne Halldin, Josefin Kjellberg.

Kontakt:

Ingrid Åkerman ingrid_akerman@yahoo.se

Anmälan: anmalan.nf.vasteras@gmail.com Ange Natursnokarträff 24/9 i ämnesraden.

Måndag 2 oktober

Välja eller inte välja ekologiskt!

Vesna Djokic', miljövetare, föreläser om ekologisk mat. Den uppåtgående trenden med ekologisk mat som vi har haft under många år, håller nu på att plana ut. Vad är det som styr konsumentens val mellan ekologiskt och icke ekologiskt i matbutiken? Vesna Djokic' gör sitt bästa för att ge dig nya insikter om mervärdet av ekologisk mat, som gör att du oftare väljer ett ekologiskt alternativ på tallriken.

Tid: 18.00 - 19.30.

Plats: Hörsalen, Västerås Stadsbibliotek, Biskopsgatan 1.

Kontakt: Berit Karlsson, 070-663 15 60.

Söndag 8 oktober

Utflykt till Myran, en återskapad våtmark i Hjulbäcken

Viktor Kärvinge, vattensamordnare för Sagåns avrinningsområde, guidar oss på utflykten till Myran som för länge sedan var en våtmark som dikades ut för att bli jordbruksmark. Markägaren har låtit en del av marken bli våtmark igen genom en "återmeandering". Man ger tillbaka vattendragets dess naturliga form och förmåga att fördröja vatten.

Tid: 14.00 - 16.00

Plats: Visbo kvarn 106, Sala.

Samling: 13.15 vid ABB Arena Nord, Rocklunda framför ishockeyhallen för gemensam färd / samåkning eller vid Visbo kvarn 106, ute efter väg 70, 2 km öst om Tärna kyrka kl. 14.00.

Kontakt: Berit Karlsson 070-663 15 60.

Måndag 23 oktober

60 år med kalhyggesskogsbruk

Sverige som vill vara en förebild i världen är, när det gäller skogen och dess ekosystem, i själva verket ett avskräckande exempel på hur man inte ska bedriva skogsbruk. Sebastian Kirppu, skogsbiolog, har under de senaste 25 åren jobbat med och engagerat sig för skogens ekosystem, framför allt barnnaturskogen. I april fick han SLU Artdatabankens naturvårdspris.

Tid: 18.00 - 19.30.

Plats: Hörsalen, Västerås Stadsbibliotek, Biskopsgatan 1.

Kontakt: Bertil Svensson 073-641 27 44. Medarrangör: Skydda skogen.

Naturskyddsföreningen
Västerås

Tisdag 7 november

Klimat och klimatanpassning Västmanland

Vi måste både minska våra klimatutsläpp och anpassa oss till förändrat klimat. Vilka och hur stora utsläppskällor har vi i Västmanland och hur utvecklas/ avvecklas de. Hur ser sårbarheter/ risker ut i Västmanland? Finns torrlagda våtmarker i Västmanland lämpliga för återvätning? Vilka problem finns för att genomföra klimatåtgärder?

Tid: 18.00 – 20.00.

Plats: Hörsalen Västerås Stadsbibliotek, Biskopsgatan 1.

Föredragshållare: Måns Enander m.fl. Länsstyrelsens klimatfunktion.

Kontakt: Bengt Jönsson, 070-290 40 20

Medarrangör: Länsstyrelsen i Västmanland.

Måndag 4 december

Giftfri förskola/ skola i Västerås.

Hur har det gått?

Våren 2016 startade Västerås stad ett projekt för att minska gifter i förskola och skola. Ett av stadens viktigaste områden var och är att skapa bra miljöer för barn. Det kopplade till Naturskyddsföreningens kampanj år 2014 om giftfri förskola och miljö för barn och vuxna. Hur har det gått?

Tid: 18.00 – 20.00.

Plats: Studieförfrämjandets hörsal, Pilgatan 8C.

Föredragshållare: Eva Kruse, Magdalena Rehnberg, Christina Larsson, barn och utbildningsförvaltningen Västerås stad.

Kontakt: Bertil Svensson 073-641 27 44.

Anmälan till:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com

Ange Giftfri förskola i ämnesraden.

Söndag 4 februari

Spårning av vilt (fokus på rovdjur)

I aktiviteten inkluderas kort introduktionsföreläsning kring spårning, spårning av vilt i fält (med fokus på rovdjur), vittjning och uppsättning av åtelkameror samt applikering av doftämnen samt lunchpaus. Ta med matsäck! Aktiviteten lämpar sig för människor som inte är fysiskt hindrade att röra sig i skog och mark på eller utanför stigar. Det kan hända att vi bakspårar ett djur en längre sträcka i varierad terräng.

Tid: 09.15 – 16.00.

Plats: Samling framsidan av Rocklunda ABB Arena Nord,

Kontakt: Bertil Svensson, 073-641 27 44.

Maxantal deltagare 10, minimiantal 7.

Deltagaravgift: 350 kr.

Anmälan senast 10 januari till:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com

Ange Spårning av vilt i ämnesraden.

Efter anmälan får du bekräftelse på att du får delta, betala sedan deltagaravgiften enligt bekräftelsen senast 18 januari.

Vid återbud efter 18 januari så sker ingen återbetalning av deltagaravgiften.

Vid för få anmälda avbokas aktiviteten och ev. betald deltagaravgift betalas tillbaka. Saknas spår i området ställs aktiviteten in och betalda avgifter betalas tillbaka.

Söndag 11 februari

Natursnokar vinterutflykt

Temat för vinterträffen är spår i snö. Vilka djur är det som stannar kvar på vinterhalvåret? Vad äter älgen och vilka fåglar matar vi utanför fönstret? Vi ska snoka efter spår, leka lekar och fika. KOM IHÅG matsäcken, gärna varm dryck för kalla magar. Ålder 3–10 år. Barnen är välkomna tillsammans med en ansvarig vuxen.

Tid och plats: 11.00 – ca 13.00.

Plats: P-platsen mittemot Björnögården.

Klädsel: Varma, oömma kläder efter väder.

Ledare: Ingrid Åkerman, Anne Halldin, Bertil Svensson.

Kontakt: Ingrid Åkerman
ingrid_akerman@yahoo.se

Anmälan till:

anmalan.nf.vasteras@gmail.com

Ange Natursnokar 11/2 i ämnesraden.

Måndag 12 februari

Naturens förändringar över tid.

OBS! Datum kan ändras

Tom Sävström, ordförande i Naturskyddsföreningen i Surahammar, har under många år, med kamerans hjälp, dokumenterat de förändringar som naturen har genomgått, både i skogen och på ången. Den här kvällen låter han oss följa med på en resa över tid och rum, på både gott och ont.

Tid: 18.00 – 20.00.

Plats: Hörsalen, Västerås Stadsbibliotek, Biskopsgatan 1.

Kontakt: Berit Karlsson 070-663 15 50.

Onsdag 28 februari

Hur ser prognosen för Mälaren ut?

OBS! Datum kan ändras

Anders Hasselrot är doktor i Limnologi och går igenom bevakningsprogrammen, simulering av vattenståndsförändringar samt framför drastiska handfasta förslag för att ge Mälaren det skydd som behövs.

Tid: 18.00 – 19.30.

Plats: Hörsalen, Västerås stadsbibliotek, Biskopsgatan 1 samt på 'Google meet'.

Kontakt: Anders Hasselrot, 073-028 30 99.

Anmälan senast 21 februari till:

ath@knowledgecovery.se

Skriv Mälarseminariet hörsalen om du deltar fysiskt, skriv Mälarseminariet google meet om du deltar virtuellt.

Tisdag 19 mars 2024

Västeråskretsens årsmöte

Mer information kommer i vårprogrammet

Studieförfrämjandet Uppsala Västmanland är medarrangör vid alla aktiviteter. Dessutom samarbetar vi med andra aktörer vid några programpunkter. Se den fullständiga programtexten på hemsidan.

Naturskyddsföreningen Västerrås

Fler aktiva!

Vid flera tillfällen avstår vi från aktiviteter eller att medverka vid evenemang på grund av att det saknas personer som tex. kan stå vid ett bord och informera om föreningen. Vi behöver alltid hjälp vid klädbytdagen, miljövänliga veckan samt familjedag med barnen eller varför inte guida/hjälpa till med någon utflykt. Hjälp vid något enstaka tillfälle gör mycket! Vi söker fler ledare till Natursnokarna. Det finns ledarutbildning för den som vill bli natursnokarleddare. Tveka inte, hör av dej till styrelsen! Fler aktiva gör föreningen starkare!

Styrelsen

Ordförande: Moa Olivensjö moaolivensjoo@gmail.com, 073-808 44 32

Vice ordf. Joanna Svärd, **Sekreterare** Berit Karlsson.

Övriga ledamöter: Eduardo Medina, Lars Bohlin, Bertil Svensson, Anders Hasselrot och Alexander Franzén.

Suppleanter: Annelie Öster Friberg, Ingrid Åkerman.

Kontaktuppgifter till styrelsen liksom uppgifter om valberedning och revisorer finns på hemsidan: www.vasteras.naturskyddsforeningen.se

Program/Kalendarium på vår hemsida

Vi har ett program/kalendarium på vår hemsida som uppdateras efterhand som nya aktiviteter blir färdigplanerade.

I januari och september tas ett utdrag för att göra utskick till samtliga medlemmar. Det kan också hända att ytterligare programpunkter kommer till eller ställs in efter att programmet trycks. För mer information se hemsidan: www.vasteras.naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningens aktiviteter sker ofta i samarbete med Studieförbundet

021 – 10 17 70

www.studieforbundet.se/vastmanland

På vår hemsida hittar du bl.a. remissvar, brev och yttranden till kommunen, miljödomstolen m.fl. och många intressanta länkar.

www.vasteras.naturskyddsforeningen.se

Vi finns på Facebook:
Naturskyddsföreningen
i Västerrås

SNF riks hemsida:

www.naturskyddsforeningen.se

Medlemsfrågor: **08 - 702 65 77**

Natursnokarna

Det finns mycket spännande i Naturen!

I Natursnokarna upptäcker barn och vuxna naturen tillsammans. Dels för att det är kul, dels för att de får oss att må bra. Men också för att vi ska lära känna och förstå mer om naturen. Vi tror att de som har en chans att uppleva och lära sig mer om naturen också blir mer rädda om den. Alla barn mellan 3–10 år som har med sig en vuxen är välkomna.

Styrelsens arbetsgrupper

För att sprida arbetsuppgifterna i föreningen har styrelsen bildat arbetsgrupper inom olika områden. Grupperna är:

Handla miljövänligt Där Miljövänliga veckan och Klädbytdagen ingår.

Biologisk mångfald Här ingår den årliga kampanjen Rädda bina, Biologiska mångfaldens dag och även arbetet med Badelunda skolträdgård.

Stadsplanering Granskar kommunens detaljplaner och verkar för en grönare och mer hållbar stad.

Naturskyddsföreningen i Västmanland har en **Skogsgrupp** som arbetar för ett hållbart brukande av skogen och skydd av värdefulla skogar.

Kontakta någon i styrelsen om du vill veta mer om någon arbetsgrupp.

Fagning, florainventering och slåtter på Vallby friluftsmuseum!

Under våren och sommaren kommer Naturskyddsföreningen återuppta en gammal tradition att hjälpa till att vårda en äng på Vallby friluftsmuseum. Ängen ligger i norra delen av friluftsområdet. Slätterängar är en viktig miljö att vårda och bevara. De har ofta en stor artrikedom. Eftersom slåttern har minskat i Sverige så är dessa växter som trivs på näringsfattig mark hotade. I våras fagade vi ängen dvs räfsade bort löv och grenar, under våren och sommaren har växterna inventerats, då kommer vi kunna följa hur växtligheten förändras från år till år när vi fagar och slår. I augusti är det dags att slå ängen med lie och hänga höet på hässja för att torka innan det lagras som vinterfoder till djuren.

Välkommen att hjälpa till, vi behöver många som kan hjälpa till någon av dagarna och du som har tid en kortare stund får gärna komma och prova på eller bara titta och prata lite om ängsskötsel.

Ta gärna med fika/matsäck.

För mer information se hemsidan: www.vasteras.naturskyddsforeningen.se

